

Kansanedustaja Arto Satosen puhe Tykistörikaatin killan vuosijuhlissa Niinisalon Varuskuntakerholla 30.10.2010

Hyvä juhlayleisö

Suomalaisia vahvasti yhdistävä asia on poikkeuksellisen korkea maanpuolustustahto. Maanpuolustustahdon perusta on kunnioituksemme isänmaamme pelastaneita sotaveteraaneja kohtaan. Monet meistä sodan jälkeen syntyneistäkin ovat käyneet hyvin yksityiskohtaisesti läpi sodan vaiheet historian kirjoista ja kuulleet sodan arjesta jonkun meille läheisen ihmisen kertomana. Lisäksi jokaiselle on tuttu Väinö Linnan Tuntematon sotilas, jonka lauseita useat meistä muistavat sanatarkasti.

Suomen vaiheet toisessa maailmansodassa, kansainvälisestikin tunnustettu talvisodan ihme, erillisrauha ja sodan jälkeinen erityissuhde Neuvostoliittoon vaikuttavat yhä edelleen siihen miten tietoisia olemme oman uskottavan puolustuksen merkityksestä. Yleinen asevelvollisuus, aktiivinen vapaaehtoinen maanpuolustustyö ja puolustusvoimien näkyminen maakunnissa lujittavat kansalaistemme maanpuolustustahtoa ja vahvistavat itsenäisyyttämme.

Arvoisat kuulijat,

Lähivuosien aikana puolustusvoimilla on edessään rakennemuutos. Sen ovat selvästi maille kertoneet sekä puolustusministeri Jyrki Häkämies että puolustusvoimien komentaja kenraali Ari Puheloinen Muutoksen taustalla on monia asioita:

1. Aseteknologia kehittyy voimakkaasti ja puolustusmateriaalin hinta nousee bruttokansantuotetta nopeammin ja nykyaikainen armeija tarvitsee uskottavalle puolustukselle uskottavan aseistuksen. Tällä hetkellä Suomen puolustusbudjetista kolmannes käytetään asehankintoihin. Jos muutoksia toimintoihin ja rakenteiden kuluihin ei tehdä, niin asehankintojen osuus uhkaa laskea kymmenen vuoden sisällä 20 prosenttiin. Puolustusvoimien komentajan sanoin: " Sellainen epätasapaino olisi syömistä tulevaisuudesta, minkä tulokset alkaisivat näkyä jo lähivuosina".
2. Asepalvelukseen astuvat ikäluokat pienenevät. Tällä hetkellä asepalveluksen suorittaa vuosittain 23000 nuorta, joista 300 on tyttöjä. Tu1evan vuosikymmenen puolivälissä asepalvelukseen astuvien määrä laskee 4000 nuorella vuosittain, mikä pakottaa arvioimaan uudelleen varusmieskoulutuksen kohdentamista varuskunnittain. Päätökset puolustusvoimien rakenneuudistuksen yksityiskohdista ja käytännön toteutus jäävät seuraavalle vaalikaudelle siten, että rakennemuutos on viety loppuun vuoteen 2015 mennessä. Tämä on se aikataulu, johon puolustusvoimien johto on päätenyt ja sitä näkemystä kannattaa poliitikkojen kunnioittaa.

On erittäin hyvä asia, että Siilasmaan monipuolinen työryhmä, jossa oli mukana ihmisiä yhteiskunnan eri osa-alueita päätenyt yksimielisesti kannattamaan yleisen asevelvollisuuden jatkoa. Yleinen asevelvollisuus on Suomen puolustuksen perusta, koska se mahdollistaa laajan reservin ja laajan luottamuksen puolustusvoimia kohtaan.

Asevelvollisuus on myös tärkeä asia asevelvollisille itselleen. Vanha sanonta, jonka mukaan armeijassa pojista tehdään miehiä, pätee tänäkin päivänä jopa paremmin kuin aikaisemmin. Nykynuoret ovat keskimäärin fyysisesti heikompikuntoisia kuin heidän isänsä olivat palvelukseen astuessa mikä on luettavissa laskevista cooper-testien tuloksista. Sen lisäksi myös hylkäysprosentit ovat nousseet.

Kajaanissa oli kutsuntaerä, josta 30 % ikäluokasta hylättiin asepalveluksesta. Puolustusvoimat pärjäävät ilman heitä, mutta pärjäävätkö nämä nuoret ilman asepalvelusta? Onneksi koulujen liikuntatuntimääriä nyt lisätään, mutta se ei yksin riitä. Tarvitaan muutos myös kotikasvatuksessa ja asenteissa. Tätä maata on viety eteenpäin lutherilaisella työn etiikalla ja sen arvon toivoo kestävän jatkossakin.

3. Puolustusvoimat joutuu ottamaan huomioon yleisen taloudellisen tilanteen. Suomen bruttokansantuote laski v.2009 7,8 prosenttiyksikköä, joka suurin bkt:n alenema sitten vuoden 1918. Talous on jo lähtenyt uuteen nousuun ja työttömyys laskuun, silti maksamamme tätä jättipudotusta vielä monta vuotta. Todennäköisesti kaksi tulevaa vaalikautta eli kahdeksan vuotta menee julkisen talouden tasapainottamiseen, mikä on välttämätöntä valtion velan ja velan korkojen kurissa pitämiseksi.

Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa myös puolustusvoimiin, vaikka sinne ei juustohöylää pidä kohdentaakaan. Puolustuksen uskottavuudesta ei voida tinkiä, koska sen pettäessä ei taloudellakaan ole enää arvoa. Vuoden 2009 puolustuspoliittisessa selonteossa puolustusvoimien budjettiin tehtiin 2 prosenttiyksikön vuosittainen tasokorotus, joka tuli akuuttiin tarpeeseen. Jatkossakin puolustusvoimien taloudellinen asema tulee turvata siten, että hallitsemattomiin rakennemuutoksiin ei jouduta, vaan voidaan toteuttaa puolustusvoimien johdon valitsemaa linjaa.

Arvoisat kuulijat,

Kun arvioimme Suomen turvallisuuspoliittista asemaa v. 2010, niin meidän on otettava huomioon Venäjän viimeaikaiset investoinnit omaan armeijaansa. 2000-luvulla venäjän armeijan budjetti on kaksinkertaistunut 90-lukuun verrattuna. Rahojen väitetään menneen pitkälti 90-luvun romahduksen korjaamiseen, mutta joka tapauksessa osana suurvaltastrategiaansa Venäjä vahvistaa myös sotilasvoimiaan.

Venäjän sisäistä kehitystä on hyvin vaikea ennustaa. Poliittinen tilanne vaikuttaa juuri nyt vakaalta, vaikka metsäpalot, korruptio ja suuret tuloerot syövätkin valtaapitävien kannatusta. Oppositio on kuitenkin heikosti järjestäytynyt, eikä kykene tarjoamaan todellista vaihtoehtoa Putinin ja Medvedevin hallinnolle.

Raaka-ainejättinä Venäjällä on kuitenkin olemassa valtava taloudellinen potentiaali ja sen poliittinen tavoite on palata suurvallaksi. Venäjän kansainvälisen vaikutusvallan vahvistaminen on yksi tapa nykyjohdolle legitimoida omaa valtaansa Venäjän sisällä. Enemmistö venäläisistä mielipidetiedustelujen mukaan uskoo, että Venäjää kunnioitetaan silloin kun sitä pelätään.

Suomelle erityissuhde Neuvostoliittoon ja sen jatkoksi syntyneeseen Venäjään on ollut tärkeässä osassa ulkopolitiikassamme koko sodan jälkeisen historian ajan. Tätä erityissuhdetta kannattaa edelleen vaalia. Venäjä on Suomelle tärkeä kauppakumppani ja kaupalliset suhteet ovat vahvassa kasvussa, osaltaan yhteistyötä lisää pian avautuva nopea junayhteys Helsingin ja Pietarin välillä.

Hyvistä suhteista huolimatta meidän on silti syytä tarkasti pitää silmällä Venäjän toimia naapurimaitaan kohtaan. Venäjä on osoittautunut viime vuosina huomattavaa herkkyyttä puolustaa maan rajojensa ulkopuolella asuvien venäläisten asemaa. Suomi on vaalinut puolustuspolitiikkansa ytimeksi liittoutumattomuuden. Me nojaamme Euroopan Unionin sisäiseen turvalausekkeeseen, sekä laajaan pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön ja myös yhteistyöhön Naton kanssa. Euroopan Unionin puolustuspoliittinen ottuvuus perustuu jäsenmaiden keskinäiseen solidaarisuuteen, koska merkittäviä joukkoja ei Unionilla ole. Pohjoismaisen yhteistyön avulla voidaan säästää materiaalihankinnoissa ja tehostaa valvontayhteistyötä.

Naton ovela olemme pitäneet auki, mutta poliittista tahtoa jäsenhakemukseen ei puolueiden enemmistöllä edelleenkään ole. Ei siitäkään huolimatta, vaikka Nato jäsenyydellä on takanaan kovia puolustajia ex-presidentti Martti Ahtisaaresta alkaen. Ahtisaaren kysymyksenasettelu on enemmän kuin kohdallaan, kun hän kysyy sen perään, että miksi emme voisi tehdä myös puolustusyhteistyötä niiden länsimaiden kanssa, joiden kanssa yhteistyömme muilla politiikan sektoreilla on mennyt hyvin pitkälle ja joiden kanssa jaamme saman arvomaailman? Minä ainakaan en osa vastata miksi ei ja siksi pidänkin Suomen NATO-jäsenyyttä luonnollisena kehityksenä.

Arvoisat kuulijat,

Tykistörikaatin Killan toimintatavoitteisiin kuuluu jäsenten turvallisuuspoliittisen ja maanpuolustustietouden lisääminen, jäsenten maanpuolustustahdon -ja taitojen ylläpitäminen, perinteiden ja tykkimieshengen ylläpitäminen, sekä yhteydenpito kotijoukko-osasto Tykistörikaatiin.

Nämä toimintatavoitteet ovat mitä kannatettavimpia. On hienoa, että tämä työ jatkuu nyt jo 47. vuotta. Se on yksi osoitus siitä, että vaikka sukupolvet vaihtuvat, niin suomalainen maanpuolustustahto elää. Tahdon toivottaa menestystä Tykistökillalle ja sen jäsenille!